

DOTAZNÍK PRO KANDIDÁTKU NA FUNKCI KOMISAŘKY**Marta KOSOVÁ****Rozšíření****1. Celková způsobilost, proevropské smýšlení a osobní nezávislost**

Které aspekty Vaší kvalifikace a osobních zkušeností hovoří pro Vaše jmenování komisařkou a jsou obzvláště relevantní z hlediska obecného evropského zájmu, a to zejména v oblasti, za niž ponese odpovědnost? Jak budete přispívat k naplňování politických směrů Komise? Jak budete uplatňovat hledisko rovnosti žen a mužů a začleňovat jej do všech politických oblastí Vašeho portfolia? Jak budete zohledňovat problematiku mládeže?

Jak můžete Parlamentu prokázat svou nezávislost a jak hodláte zajistit, aby žádná z Vašich minulých, současných či budoucích aktivit nepochybnila plnění Vašich povinností v rámci Komise?

Moje pracovní a osobní životní zkušenost, moje vnitřní motivace a hluboce pociťované proevropské smýšlení jsou základem mé kvalifikace jako budoucí komisařky pro rozšíření.

Mám za sebou 35 let úspěšných zkušeností s vedením v různých politických aktivitách či při zapojování občanské společnosti a soukromého sektoru. Obdržela jsem řadu ocenění a poct za svou práci velvyslankyně (velvyslankyně roku 2016 v Německu a Velký kříž Řádu za zásluhy Spolkové republiky Německo) či za úspěšnou odbornou přípravu vedoucích pracovníků a komunikaci.

Má profesní angažovanost vždy úzce souvisela s evropskými hodnotami, svobodou a demokracií, spravedlností, inkluzivností a rovností žen a mužů. Můj osobní závazek je zakořeněn v hodnotách, které jsem v dětství měla to štěstí si osvojit. Základem našich rodinných hodnot a našeho zapojení do místní komunity byla vzájemná úcta a ohleduplnost, závazky vůči ostatním a osobní odpovědnost.

Během mého mandátu ředitelky Vládního úřadu pro komunikaci a mluvčí vlády jsme zahájili rozsáhlou kampaň na podporu integrace Slovinska do EU „Doma v Evropě“. Tímto sloganem jsme vyjádřili, že jsme se vždy cítili jako Evropané a že formálním přistoupením k EU se Evropa stane tím, po čem jsme toužili: naším evropským domovem.

Můj silný zájem a angažovanost ve prospěch evropské integrace pokračovaly i v době, kdy jsem byla místopředsedkyní Obchodní a průmyslové komory Slovinska a podporovala jsem přistoupení země tím, že jsem pomáhala společně připravit se na vnitřní trh EU.

Během svého sedmiletého působení ve funkci velvyslankyně v Německu a ve Švýcarsku jsem také prokázala své dovednosti při úspěšné propagaci evropských hodnot a myšlenek. V průběhu let strávených v Berlíně jsem byla intenzivně zapojena do berlínského procesu jakožto platformy pro posílení spolupráce mezi šesti zeměmi západního Balkánu.

Vzhledem k tomu, že jsem mohla osobně pocítit výhody plynoucí ze statusu evropského občana, dobře chápu snahu občanů ze zemí s perspektivou členství v EU připojit se k evropské rodině, jakož i složité vnitřní procesy, jimiž musí země projít, aby se mohly transformovat, a jež musí přijmout za své, aby se staly plnoprávnými členy EU.

Pro mě jsou hodnoty a cíle EU stanovené ve Smlouvě o Evropské unii a ve Smlouvě o fungování EU zásadní. V souladu s cíli EU budu vždy usilovat o dobré životní podmínky občanů, budu bojovat proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci, budu usilovat o udržitelný rozvoj, který nikdy neopomíjí lidi, a budu respektovat bohatou kulturní a jazykovou rozmanitost, v souvislosti s níž jsem velmi hrdá na to, že slovinština je jedním z 24 úředních jazyků EU!

Mé osobní a profesní zkušenosti prokazují mou nezávislost, čestnost a loajalitu vůči našim hodnotám. Celou svou kariéru – od nezávislé žurnalistiky ve vnitrostátních a mezinárodních hlavních sdělovacích prostředcích až po diplomacii a soukromý sektor – jsem vybuodovala na vlastní integritě, loajalitě a nezávislosti. Tento závazek budu i nadále respektovat, pokud budu mít příležitost převzít odpovědnost ve funkci komisařky, a své pravomoci a odhodlání dám k dispozici Evropské unii a všem jejím občanům.

Budu-li ve funkci komisařky pro rozšíření potvrzena, považovala bych za svou osobní odpovědnost chopit se obnovené dynamiky spojené s rozšířením, o které svědčí politické směry nově zvolené předsedkyně von der Leyenové a Strategická agenda na období 2024–2029, na níž se dohodla Evropská rada dne 27. června. Plně se ztotožňuji se zásadou, že rozšíření je proces založený na výsledcích, který závisí na rychlosti pokroku, jehož jednotlivé země dosáhly, počínaje reformami souvisejícími se základními zásadami. Na cestě ke členství nelze použít žádné zkratky a já budu usilovat o to, aby se s každou kandidátskou zemí a potenciálním kandidátem zacházelo spravedlivě a aby jejich hodnocení probíhalo podle stejných kritérií s tím, že pokrok se určuje podle jednotlivých zásluh každého z nich. To znamená, že ke všem zemím procesu rozšíření, které sdílejí perspektivu EU, budu přistupovat se stejnou péčí.

Spolu s vysokou představitelkou / místopředsedkyní budu vést trvalou a udržitelnou podporu Ukrajině. Budu strategicky využívat veškerý potenciál nástroje předvstupní pomoci, Nástroje pro Ukrajinu a plánu růstu pro západní Balkán. Budu se angažovat v regionální integraci, dobrých sousedských vztazích, usmíření a usnadňování řešení dvoustranných sporů.

V souladu se svým pověřovacím dopisem povedu přípravu komunikační strategie, jež by se měla orientovat na občany a zúčastněné strany v kandidátských zemích i v samotné EU, přičemž se zaměřím se na poskytování jasných informací o záměrech a cílech politiky rozšíření a procesu přistoupení.

Jsem připravena spolupracovat se svými kolegy a kolegyněmi ve sboru komisařů při přípravě přezkumů politik před rozšířením a při přípravě víceletého finančního rámce s cílem přispět k širšímu a ambicióznímu programu reforem, aby byla EU na rozšíření připravena.

Pokračující útočná válka Ruska proti Ukrajině představuje nevyprovokovaný, neoprávněný a nezákonný útok proti svrchovanému národu a jeho územní celistvosti a právu na sebeurčení. Ukrajina každý den bojuje za naši svobodu a já se zavazuji, že budu usilovat i o její svobodu, mimo jiné tím, že se budu angažovat v procesu jejího přistoupení k EU.

Můj pověřovací dopis mě vyzývá, abych vedla pokračující a trvalou podporu Ukrajiny ze strany Komise. Jsem k tomu pevně odhodlána a navážu na nebyvalou podporu, která byla Ukrajině dosud poskytována. To bude vyžadovat, abychom i nadále spojovali finanční podporu na obnovu s reformami nezbytnými jak pro oživení ukrajinského hospodářství, tak pro pomoc Ukrajině na její cestě k přistoupení.

Ukrajinu budeme i nadále podporovat prováděním Nástroje pro Ukrajinu a reforem souvisejících s Plánem pro Ukrajinu, jakož i prací na obnově Ukrajiny ve spolupráci s našimi partnery a prostřednictvím platformy pro koordinaci dárců pomoci Ukrajině.

Vzhledem k rozsahu a dosahu podpory budu v kontextu značné nejistoty trvat na zachování velmi vysoké úrovně kontroly, odpovědnosti a transparentnosti, pokud jde o využívání finančních prostředků EU, jakož i na účinné komunikaci s občany v EU i na Ukrajině o vzájemných přínosech, které tato podpora přináší.

V úzké spolupráci s ostatními členy sboru komisařů začnu při celkových úvahách o příštím víceletém finančním rámci EU zvažovat možnosti pokračující podpory Ukrajiny v období po roce 2027.

Na východě by hlavní prioritou mělo být pevné zakotvení Ukrajiny a Moldavska do procesu přistoupení k EU a úsilí o zajištění toho, aby Gruzie zůstala na cestě do EU.

Budu-li ve funkci komisařky pro rozšíření potvrzena, budu společně s vysokou představitelkou / místopředsedkyní vyvíjet a koordinovat přístup zaměřený na podporu všech zemí jižního Kavkazu a usilovat o nový celkový strategický rámec pro Černé moře.

Budu čerpat ze svých dlouhodobých zkušeností s hnutím „She Knows“ při prosazování rovnosti žen a mužů v rámci zajišťování účinného provádění politik EU v zemích s perspektivou členství v EU. Jsem odhodlána posílit

postavení žen v politickém životě a povzbuzovat všechny ty, které jsou již ve výkonných politických funkcích, např. prostřednictvím využívání neformálních sítí v zemích procesu rozšíření EU.

Jsem pevně odhodlána prosazovat rovnost žen a mužů ve všech rozměrech své práce v souladu se Strategií pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 a Akčním plánem pro rovnost žen a mužů III. Zajistím, aby byly rovnost žen a mužů a inkluzivnost začleněny do provádění finanční pomoci v rámci mé oblasti působnosti a aby se hlediskem rovnosti žen a mužů i nadále řídily naše intervence, a to od počátečního určení opatření až po jejich provádění.

Mládež budu podporovat všemi možnými způsoby, protože pevně věřím, že mladá generace není jen naší budoucností, ale i naší přítomností! EU si musí získat srdce a mysl mladých generací v sousedních zemích, jak to učinila s námi před naším přistoupením v roce 2004. Mají rovněž právo vidět svou budoucnost a perspektivy s nadějí a důvěrou. Investice do mládeže tudíž budou během mého mandátu prioritou, což je rovněž v souladu s Akčním plánem pro mládež z roku 2022.

Za účelem řešení výzev, jako je odliv mozků mladých lidí, se již iniciativy, jako je Nástroj pro reformy a růst pro západní Balkán, Nástroj pro Ukrajinu a Nástroj pro reformy a růst pro Moldavsko, zaměřují na změnu kvalifikace a prohlubování dovedností mladých lidí. Kromě toho budu i nadále podporovat zavádění záruk pro mladé lidi.

Dostanu-li příležitost, budu i nadále spolupracovat se sítí mladých evropských velvyslanců, která byla zřízena ve východním sousedství a na západním Balkáně s cílem zvýšit povědomí o EU a jejích přínosech. Jak je uvedeno v mém pověřovacím dopise, rovněž urychleně zahájím upřádání prvního z každoročních dialogů o politice s mladými lidmi, jenž by měl proběhnout do 100 dnů od začátku mého mandátu.

2. Výkon funkce ve svěřeném portfoliu a spolupráce s Evropským parlamentem

Můžete příslibit, že budete Parlament řádně informovat o své činnosti a o činnosti svých útvarů? Jakou podle Vás nesete odpovědnost vůči Parlamentu?

Jaké konkrétní přísliby můžete dát, pokud jde o Vaši interakci s Parlamentem a přítomnost na jeho půdě, a to jak ve výborech, tak v plénu, a pokud jde o transparentnost, spolupráci a skutečné zohledňování postojů Parlamentu a vstřícnost k jeho žádostem o legislativní podněty? Pokud jde o zamýšlené iniciativy nebo probíhající postupy, budete Parlamentu včas poskytovat tytéž informace a dokumenty jako Radě?

Budu-li potvrzena ve své funkci, povedu jako komisařka pro rozšíření úzký a pravidelný dialog s Evropským parlamentem o všech otázkách spadajících do mé oblasti působnosti. To je obzvláště důležité v tomto období obnovené dynamiky spojené s rozšířením a v širším geopolitickém kontextu vyznačujícím se značnou nestabilitou a nejistotou. Abychom zajistili náš úspěch, musíme vynaložit společné úsilí, které vyžaduje úzkou spolupráci mezi všemi orgány a aktéry.

Jsem odhodlána udržovat pevné, transparentní a konstruktivní vztahy s Evropským parlamentem a plně uznávám, že jsem odpovědná vůči jeho zvoleným členům, kteří zastupují hlasy 450 milionů občanů EU. Účinná spolupráce s Evropským parlamentem a jeho členy má zásadní význam pro to, abych mohla vykonávat svou úlohu komisařky pro rozšíření. Je tomu tak proto, že Evropský parlament vnímám jako hlas veřejného mínění v celé Unii, a budu naslouchat vašemu hlasu a přihlížet k němu ve své práci. To vyžaduje otevřený dialog a úzkou spolupráci s Evropským parlamentem při prosazování agendy rozšíření EU.

Uznávám zásadní význam Evropského parlamentu v institucionálním rámci EU a jsem odhodlána plně spolupracovat s jeho členy ve všech fázích procesu tvorby politik. Zásadní význam má institucionální rovnováha; odpovědnost vůči Evropskému parlamentu není pouze procedurální náležitostí, ale klíčovým pilířem demokratické legitimacy a transparentnosti.

Nedávné zřízení Nástroje pro reformy a růst pro západní Balkán, Nástroje pro Ukrajinu a Nástroje pro reformy a růst pro Moldavsko je příkladem odhodlání Evropského parlamentu dosahovat výsledků v naléhavých dobách. Mám v úmyslu zachovat tento přístup založený na spolupráci, plně uznávám časově citlivou povahu našich společných povinností a zavazuji se jednat transparentně, s důvěrou a smyslem pro pochopení společného zájmu. Jsem odhodlána pravidelně informovat Evropský parlament o aktuálním stavu procesu přistoupení a zapojit se do otevřené výměny názorů. Budu usilovat o to, aby názory Evropského parlamentu byly zahrnuty do řešení

důležitých politických otázek, neboť pevně věřím, že se jedná o jediný způsob, jak připravit kandidátské země na přistoupení.

Jsem odhodlána vystupovat před plenárními zasedáními a příslušnými schůzemi výborů, abych včas poskytovala aktuální informace o klíčových iniciativách spadajících do mé odpovědnosti, a zajišťovat, aby byl Evropský parlament před důležitými rozhodnutími nebo jednáními informován. To bude uskutečňováno v souladu s naším právním rámcem, přičemž bude dodržována zásada institucionální rovnováhy. Jsem rovněž odhodlána plně respektovat konkrétní úlohy svěřené Evropskému parlamentu a Radě, a to i v jejich roli spolunormotvůrců, zejména při přípravě na nadcházející legislativní postupy a finanční nástroje.

Zajistím svou přítomnost v parlamentních výborech, například ve Výboru pro zahraniční věci (AFET), a na plenárních jednáních týkajících se mého portfolia. Moje angažovanost se rozšíří i na třístranná jednání a klíčová jednání, přičemž budu udržovat přímý kontakt s poslanci Evropského parlamentu s cílem podpořit probíhající dialog.

Vůdčím principem mé činnosti komisařky bude transparentnost. Evropský parlament obdrží informace na stejné úrovni jako Rada, kdykoli to právní předpisy stanoví, včetně informací týkajících se Nástroje pro Ukrajinu, Nástroje pro západní Balkán a Nástroje pro Moldavsko. Kromě toho jsem připravena Evropskému parlamentu v rámci pravidelných dialogů stanovených v příslušných nařízeních a v rámci geopolitického dialogu na vysoké úrovni s EP o NPP III podávat zprávy a poskytovat informace o provádění těchto nástrojů.

Jsem rovněž odhodlána rychle a komplexně reagovat na parlamentní usnesení a otázky. Na podporu úlohy Evropského parlamentu při iniciování a utváření právních předpisů, jak pravidelně potvrzuje nově zvolená předsedkyně von der Leyenová, budu ve stanovené tříměsíční lhůtě poskytovat formální odpovědi na usnesení. Budu úzce spolupracovat s příslušnými parlamentními výbory ve všech fázích procesu, zejména pokud jde o usnesení podle článku 225 Smlouvy o fungování Evropské unie, a zajistím komplexní a včasná následná opatření.

V neposlední řadě uznávám zásadní úlohu, kterou Evropský parlament hraje při podpoře demokracie na celosvětové úrovni, zejména v našich regionech sousedství a procesu rozšíření. Jsem odhodlána úzce spolupracovat s Evropským parlamentem na podpoře demokracie, zejména v návaznosti na doporučení volebních pozorovatelských misí, jež mají zásadní význam pro prosazování demokratických norem a zajištění politické stability v partnerských zemích. Budu usilovat o maximalizaci dopadu EU tím, že zajistím koordinovaná a soudržná opatření navazující na doporučení těchto misí.

Dostanu-li mít příležitost stát se komisařkou pro rozšíření, budu úzce spolupracovat s Evropským parlamentem na sdílení evropských hodnot se sousedními zeměmi, přičemž budu klást důraz na význam demokracie, lidských práv, inkluзивnosti a rovnosti. Posílení postavení žen a mladých lidí ve společenském a politickém životě bude naším společným úsilím. Ráda bych se rovněž opřela o odborné znalosti poslanců Evropského parlamentu, pokud jde o regionální integraci, sousedské vztahy a zejména o usmíření.

Chtěla bych poslance Evropského parlamentu aktivně zapojit do komunikační kampaně, která zajistí, aby o přínosech rozšíření byli jasně informováni občané EU a zúčastněné strany i občané partnerů procesu rozšíření, a to rovněž prostřednictvím společné účasti na veřejných akcích a kampaních v tomto ohledu.

Otázky Výboru pro zahraniční věci

3. Politické směry pro příští Evropskou komisi na období 2024–2029 popisují rozšíření jako „morální, politickou a geostrategickou nutnost pro další dokončení naší Unie“. Když pomíneme rozhodovací procesy Komise, jaké by byly Vaše konkrétní priority a cíle v rámci portfolia rozšíření v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu (po dobu trvání Vašeho mandátu) a jakou máte představu ohledně rozdělení úkolů mezi Vás a místopředsedkyni/vysokou představitelku, pokud jde o politiku rozšíření a východní sousedství, a jak by se měly vaše úlohy v tomto ohledu vzájemně doplňovat? Jaké hlavní výzvy (mezinárodní, regionální, bilaterální, institucionální atd.) vidíte na cestě k dosažení těchto priorit a cílů, jak je hodláte překonat a jak chcete dostatečně posílit komunikační strategii EU, aby se vyvážily falešné narativy a dezinformace, zejména o EU?

Současný geopolitický kontext posunul rozšíření do popředí politických priorit EU a potvrdil, že politika rozšíření je klíčovou hybnou silou míru, svobody a prosperity na našem kontinentu. Budu-li ve funkci komisařky potvrzena, bude mým prvořadým cílem intenzivně spolupracovat s partnery procesu rozšíření s cílem pomoci jim pokročit na

jejich cestě do EU v souladu s jejich vlastními ambicemi a politickým závazkem. Využiji při tom všech nástrojů, které budu mít k dispozici, a vzhledem k tomu, že rozšíření je procesem, jenž se týká celé Komise, budu úzce spolupracovat se svými kolegy a kolegyněmi ve sboru komisařů, a zejména s vysokou představitelkou / místopředsdkyní, abych v této práci pokročila. Chci také aktivně podpořit proces, který zajišťuje, aby EU byla připravena přivítat nové členy, zejména přezkumy politik před rozšířením.

V příštích pěti letech, pokud budu ve funkci komisařky pro rozšíření potvrzena, jsem plně odhodlána dovést co nejvíce zemí procesu rozšíření do bodu, kdy budou plně připraveny převzít závazky vyplývající z členství v EU a kdy budou završena přístupová jednání. To by vyslalo silný signál o našem závazku k rozšíření a ujistilo partnery, že Unie dodržuje své sliby. Hlavní zásadou přitom musí zůstat přístup založený na výsledcích. Je to nezbytné pro důvěryhodný a udržitelný proces rozšíření. V krátkodobém horizontu se zaměřím na to, aby všichni kandidáti pokročili na své cestě k přistoupení. Konkrétně by to zahrnovalo například uzavření kapitol s Černou Horou, otevření zbývajících tematických okruhů s Albánií a otevření tematického okruhu základních zásad se Severní Makedonií, Ukrajinou a Moldavskou republikou.

Vzhledem k ústřední úloze základních zásad při určování tempa pokroku v jednáních mám v úmyslu věnovat posunu v této oblasti velkou pozornost. Budu podporovat partnery procesu rozšíření při zajišťování toho, aby nezbytné reformy prováděné v této oblasti odrážely trvalý a nezvratný závazek k demokratické správě věcí veřejných a právnímu státu, včetně dodržování lidských práv a boje proti korupci a organizované trestné činnosti.

Další klíčovou prioritou mého mandátu bude zajištění pokračující podpory Ukrajiny na její cestě k členství v EU. Navzdory ruské útočné válce Ukrajina dosáhla pozoruhodného pokroku v reformě svých institucí a regulačního rámce. Plně využiji Nástroj pro Ukrajinu na podporu hospodářského oživení Ukrajiny, veřejných a soukromých investic a politického sblížení s EU, přičemž velká část finančních prostředků bude vázána na pokrok v klíčových reformách, které mají rovněž zásadní význam pro růst hospodářství a pomoc při obnově a rekonstrukci. Budu úzce spolupracovat s Ukrajinou ve snaze pomoci udržet tyto reformy na správné cestě, přičemž budu věnovat velkou pozornost zajištění ochrany finančních zájmů EU.

Budu rovněž prosazovat postupnou integraci partnerů procesu rozšíření do klíčových odvětví hospodářství EU. Budu plně využívat nových nástrojů včetně Nástroje pro Ukrajinu, plánu růstu pro západní Balkán, investiční platformy pro Turecko a budoucího Nástroje pro Moldavsko po jeho přijetí spolunormotvůrci. Zásadní význam bude mít rovněž maximalizace příležitostí v rámci prohloubených a komplexních zón volného obchodu s Ukrajinou, Moldavskem a Gruzii. Díky tomu budou partneři procesu rozšíření moci využívat hmatatelných výhod členství v EU v některých odvětvích, v nichž sblížení právních předpisů dostatečně pokročilo již před přistoupením, a usnadní se proces integrace.

Ústředním úkolem mého mandátu je řešení překážek v procesu rozšíření. Dvoustranné otázky, ať už mezi kandidátskými zeměmi samotnými, nebo s členskými státy EU, způsobily v minulosti významná zpoždění. Aniž by byla popírána legitimita obav, na nichž jsou tyto spory založeny, je třeba je rychle řešit, aby nedocházelo ke zdržování pokroku partnerů procesu rozšíření a oslabování důvěryhodnosti tohoto procesu. Prozkoumám za tímto účelem možné cesty a budu spolupracovat s vysokou představitelkou / místopředsdkyní na hledání řešení. Na západním Balkáně je zásadním prvkem dohod o stabilizaci a přidružení regionální spolupráce, jež tvoří rovněž jádro plánu růstu. Domnívám se, že obnovené zaměření na jejich perspektivu EU, postupná integrace s EU prostřednictvím plánu růstu a regionální iniciativy, jako je společný regionální trh, mohou působit jako pobídky ke sblížení v rámci regionu a přispět k usmíření a překonání problémů z minulosti.

Vzhledem k nedávnému vývoji a složité dynamice v našem východním sousedství je zásadní, aby naše partnerství s tímto regionem odpovídalo danému účelu. To bude vyžadovat diferencovaný přístup, který bude přihlížet k vývoji situace. Přístupová jednání s Ukrajinou a Moldavskem musí pokročit. V Moldavsku má úspěšné zavedení plánu růstu – přijmou-li spolunormotvůrci související nástroj – zásadní význam pro podporu země, včetně její agendy pro přistoupení k Evropské unii. Budoucnost vztahů mezi EU a Gruzii bude záviset na jednání gruzínských orgánů. Jsem připravena se zapojit, pokud se gruzínské orgány rozhodnou pevně se vrátit na cestu do EU. Rovněž jsem nadále připravena podporovat politickou transformaci v Bělorusku, jakmile to podmínky dovolí. Zároveň budu i nadále povzbuzovat a podporovat ty, kteří usilují o svobodnou a demokratickou budoucnost svých zemí.

Pokud jde o jižní Kavkaz, budu pokračovat v provádění plánu odolnosti a růstu pro Arménii s cílem podpořit nové partnerství navázané s Jerevanem formou grantové pomoci a pákového efektu investic. Budu úzce spolupracovat

s členskými státy a budoucím komisařem pro vnitřní věci a migraci na dialogu o uvolnění vízového režimu s Arménií. Pokud jde o Ázerbájdžán, navrhuji zaměřit se společně s vysokou představitelkou / místopředsedkyní na energetickou bezpečnost, konektivitu a hospodářský rozvoj a zároveň pokračovat v úsilí o pokrok v agendě v oblasti lidských práv a právního státu. Budu spolupracovat s Arménií i Ázerbájdžánem v zájmu podpory mírového procesu, prosazování stability a míru v širším sousedství a navázání užší spolupráce v oblasti regionální konektivity. S vysokou představitelkou / místopředsedkyní budu také úzce spolupracovat na rozvoji soudržné strategie pro oblast Černého moře, v jejímž rámci budu pokračovat v provádění klíčových projektů infrastruktury, jež mají za cíl posílit energetickou bezpečnost a digitální konektivitu regionu. Rovněž je třeba se zabývat bezpečnostními výzvami v regionu, které zhoršuje ruská vojenská činnost. Ve všech zemích regionu se budu věnovat občanské společnosti a budu i nadále podporovat ruskou občanskou společnost, obránce lidských práv a nezávislá média.

Spolu s vysokou představitelkou / místopředsedkyní budu rovněž pokračovat v obnovování spolupráce s Tureckem, které je kandidátskou zemí a partnerem EU. Ačkoli přístupová jednání jsou od roku 2018 pozastavena, je ve společném zájmu zlepšit spolupráci v politických, hospodářských a obchodních otázkách. Tuto spolupráci musí doprovázet konstruktivní úsilí Turecka o řešení obav týkajících se právního státu a základních práv a úsilí o urovnání kyperského problému v rámci OSN v souladu s příslušnými rezolucemi Rady bezpečnosti OSN a v souladu s *acquis* Unie a zásadami, na nichž je založena.

Zásadní význam pro udržení veřejné podpory má účinná komunikace o přínosech i výzvách rozšíření. Jako bývalá novinářka pevně věřím v sílu komunikace jako nástroje pozitivní změny. První týdny svého funkčního období se budu zabývat hodnocením obav v souvislosti s rozšířením, což následně poslouží jako podklad pro podrobnou komunikační strategii, kterou vypracuji a jež se zaměří jak na naše partnery procesu rozšíření, tak na členské státy EU. Budu úzce spolupracovat s členskými státy, abych porozuměla konkrétním obavám jejich občanů v souvislosti s rozšířením, a doufám, že mohu počítat s podporou Evropského parlamentu při vnášení názorů občanů EU do této rozpravy.

Zároveň jsem si velmi dobře vědoma způsobů, jimiž komunikaci zneužívají ti, kteří chtějí EU a to, co představuje, oslabit, a jaký terč v tomto ohledu představuje politika rozšíření. Ruská útočná válka proti Ukrajině rovněž odhalila vážné hrozby pro naši bezpečnost a demokracii. Pokud budu ve své funkci potvrzena, zintenzivním úsilí spojené se štítem pro demokracii, který oznámila předsedkyně von der Leyenová, a budu podporovat naše partnery při budování odolnosti vůči dezinformacím a prosazování demokratických procesů. To zahrnuje institucionální spolupráci, jakož i podporu občanské společnosti, ochranu novinářů a obranu lidských práv.

4. V souladu s obecnými pokyny předsedkyně Komise pro posílení vztahů Komise s Evropským parlamentem uveďte podrobnosti o tom, jak hodláte:

- *proaktivně a účinně zapojit Parlament (jako nedílnou součást „týmu Evropa“) již od první fáze procesu utváření a vypracovávání Vašich priorit a cílů;*
- *pokračovat v pravidelných výměnách názorů na plenárním zasedání a s Výborem pro zahraniční věci; zajistit „strukturovaný dialog“ a svou účast ad hoc ve výboru v krátké lhůtě v případě, že dojde k významným událostem nebo zásadnímu vývoji; v příslušných případech zajistit svou účast na meziparlamentních konferencích o SZBP/SBOP;*
- *zajistit, aby byly postoje Parlamentu řádně zohledňovány v návrzích právních aktů a v nových nebo aktualizovaných sděleních a strategiích EU a aby Parlament a zejména jeho Výbor pro zahraniční věci byly systematicky a včas o těchto návrzích a dokumentech (včetně balíčku týkajícího se rozšíření) informovány a aby s nimi byly konzultovány, a také aby byly lépe synchronizovány činnosti Komise a Parlamentu (například prostřednictvím systematického předběžného sdílení plánovaných harmonogramů zveřejňování oficiálních strategických dokumentů, ministerských setkání a summitů, návrhů na otevření nebo uzavření kapitol v přístupových jednáních, návrhů na zahájení jednání o mezinárodních dohodách, dialogů o lidských právech atd.);*
- *zajistit, aby Parlament obdržel příslušné informace a dokumenty týkající se politiky rozšíření, včetně informací a dokumentů sdílených s Radou, a aby byl Výbor pro zahraniční věci okamžitě a plně informován, a to písemně a ústně, ve všech fázích přístupových jednání a jednání o mezinárodních dohodách a aby byly názory Parlamentu řádně zohledněny před zahájením procesu vyjednávání i v jeho průběhu;*
- *zajistit, aby byly Parlamentu během neveřejných schůzí poskytovány důležité a relevantní neveřejné informace;*
- *udržovat a zajišťovat další spolupráci, koordinaci a efektivitu činností na podporu demokracie mezi Komisí a Parlamentem?*

V souladu s pokyny předsedkyně Komise pro posílení vztahů Komise s Evropským parlamentem hodlám, budu-li ve své funkci potvrzena, proaktivně a účinně zapojit Parlament již od první fáze utváření a vypracovávání svých priorit a cílů. Těším se na pravidelnou výměnu názorů s Evropským parlamentem o záležitostech mého portfolia a budu je náležitě zohledňovat. Zajistím rovněž včasné informace a výměnu informací s Výborem pro zahraniční věci a dalšími příslušnými výbory, pokud jde o strategie, výroční zprávy a další plánované nebo probíhající iniciativy během mého mandátu, s řádným zohledněním požadované úrovně důvěrnosti.

Pokud jde konkrétně o rozšíření, budu se účastnit strukturovaných dialogů s Výborem pro zahraniční věci i jakékoli výměny názorů s tímto výborem ohledně balíčku týkajícího se rozšíření bezprostředně po jeho přijetí sborem komisařů. Budu informovat Evropský parlament o svých návštěvách v zemích spadajících do mé pravomoci a budu spolupracovat a sdílet informace s Výborem pro zahraniční věci i dalšími relevantními výbory. Pravidelný a transparentní dialog s Evropským parlamentem má zásadní význam pro veřejnou podporu rozšíření v EU.

Zajistím, aby v rámci pravidelných dialogů o finančních prostředcích, za něž zodpovídám, dostával Parlament dostatečně podrobné informace o tom, jak jsou tyto prostředky využívány. Ocením Vaše názory na to, jak lze nástroje provádět lépe. Budu rovněž poslance Evropského parlamentu řádně informovat o všech typech ujednání o partnerství se zeměmi, jež spadají do mé odpovědnosti, v souladu se zásadou řádné a spravedlivé interinstitucionální spolupráce a stávajícími pravidly, aby bylo zajištěno respektování úlohy Parlamentu v oblasti rozpočtového dohledu.

Budu se účastnit plenárních rozprav Evropského parlamentu, schůzí výborů a interinstitucionálních jednání (trialogů). Jsem rovněž odhodlána úzce spolupracovat s Evropským parlamentem a odpovídajícím způsobem a včas reagovat na otázky vznesené v jeho usneseních, a to s přihlédnutím k názorům vyjádřeným v rámci našich dvoustranných nebo mnohostranných vztahů s partnery.

Zajistím, aby byl Parlament okamžitě a plně informován o procesu rozšíření a jednáních o mezinárodních dohodách. To by vyžadovalo, aby byla v případě potřeby přijata nezbytná opatření k zajištění důvěrného zacházení.

Jsem připravena účastnit se podle potřeby příslušných činností vedených Parlamentem. Ráda bych rovněž prozkoumala, jak bychom mohli posílit součinnost, pokud jde o naše příslušné aktivity v oblasti budování kapacit, jako jsou dialogy Jeana Monneta pořádané Evropským parlamentem, studijní návštěvy, stipendia nebo parlamentní konference a semináře s cílem vyměňovat si osvědčené parlamentní postupy, zprostředkovávat či podporovat dialog v obtížných situacích. Kromě toho jsem připravena prozkoumat, jak by meziparlamentní delegace mezi Evropským parlamentem a partnery, zejména zeměmi procesu rozšíření, mohly pomoci udržet dynamiku a zaměřit se na nezbytné reformy.

5. Politické směry pro příští Evropskou komisi na období 2024–2029 zdůrazňují, že „proces přistoupení k EU bude vždy založen na dosažených výsledcích a každý kandidát bude posuzován na základě vlastního pokroku při plnění všech kritérií“. Jak zajistíte spolehlivé a důkladné monitorování procesu rozšíření na základě podávání zpráv a hodnocení reforem a pokroku kandidátských zemí ve všech kapitolách jednání prostřednictvím strategicky uplatňované cílené podmíněnosti založené na jasných kritériích pokroku, kdy budou ústup od základních zásad a hodnot nebo přetrvávající stagnace v oblasti reforem sankcionovány a uskutečňování reforem a plnění kritérií na základě jasných časových plánů jednání odměňováno? Ve Vašem pověřovacím dopise je uvedeno, že budete pracovat na postupné integraci kandidátských zemí. Jaké konkrétní oblasti politiky považujete za vhodné pro tento účel a jaké hlavní interinstitucionální reformy a reformy související s politikou jsou podle Vás nezbytné k tomu, aby bylo přistoupení zemí účastnících se procesu rozšíření EU úspěšné? Jak hodláte obnovit důvěryhodnost procesu rozšíření EU, zejména na západním Balkáně, a jaká konkrétní opatření přijmete k zajištění rychlejšího pokroku v uskutečňování dlouho očekávaných klíčových reforem v tomto regionu?

Můj přístup k rozšíření se bude řídit jasnou vizí: rozšíření musí posílit jak Unii, tak její budoucí členy. To znamená, že budoucí členové musí být dobře připraveni a plně odhodláni k cestě do EU, přičemž je třeba prosazovat integritu našich hodnot a důvěryhodnost našich procesů. Budu-li potvrzena ve své funkci, jsem odhodlána neúnavně spolupracovat s našimi partnery procesu rozšíření, členskými státy EU, Evropským parlamentem a všemi zúčastněnými stranami, aby se tato vize stala realitou. Budu pevně prosazovat přístup založený na dosažených výsledcích a zajistím, aby rozšíření zůstalo silné, důvěryhodné a podložené jasným pokrokem. Každý partner procesu rozšíření bude i nadále posuzován individuálně na základě svých výsledků při plnění kritérií EU. To bude

zajištěno uplatňováním zavedeného komplexního rámce, který zahrnuje transparentní podávání zpráv, strategickou podmíněnost a jasná kritéria pokroku podle revidované metodiky rozšíření.

Každoroční balíček týkající se rozšíření zůstane hlavním nástrojem pro hodnocení reforem napříč základními zásadami (včetně právního státu) a všemi kapitolami jednání a pro vydávání doporučení, na jejichž základě bude měřen další pokrok. Zprávy mají zásadní význam pro poskytnutí podrobných a transparentních poznatků o pokroku, kterého jednotlivé země procesu rozšíření dosahují.

Aby bylo zaručeno, že reformy přijaté zeměmi procesu rozšíření budou plně provedeny, budu maximalizovat využívání přísných monitorovacích a hodnotících mechanismů, které máme k dispozici. Tyto mechanismy zahrnují pravidelná hodnocení souladu s *acquis* EU u jednotlivých kandidátských zemí a podrobné zprávy o jejich výsledcích v klíčových oblastech. Zásadní důraz bude kladen nejen na přijímání právních předpisů, ale i na prokázání výsledků těchto reforem. Před přistoupením máme k dispozici řadu nástrojů k zajištění náležitého přehledu dosažených výsledků v oblasti právního státu, včetně boje proti korupci a závažné a organizované trestné činnosti, jakož i dodržování základních práv v praxi, a to nejen v právní oblasti. Budu také pokračovat ve spolupráci se svými kolegy a kolegyněmi ve sboru komisařů a s Radou a Evropským parlamentem s cílem zavést záruky, aby po přistoupení nedošlo ke zvrácení pokroku. Tento cíl musí být zohledněn při vypracovávání každé budoucí smlouvy o přistoupení.

Dále chci zajistit, aby reformy, jež země procesu rozšíření provádějí, byly trvalé a nezvratné. Na základě zkušeností z předchozích rozšíření jsem připravena zdvojnásobit úsilí na podporu našich partnerů procesu rozšíření v tom, aby co nejrychleji – a tak rychle, jak si přejí – pokročili na své cestě do EU. To znamená uplatňování zásady „více za více“, podle níž ti, kdo provádějí nezbytné reformy, mohou těžit z výhod svého úsilí. Plán růstu pro západní Balkán je ukázkovým příkladem toho, jak toho můžeme v tomto ohledu pomoci. Doprovodný nástroj pro reformy a růst umožní našim partnerům získat dodatečnou finanční podporu podmíněnou prováděním klíčových reforem v oblasti základních zásad a sociálně-ekonomických odvětvích. Souběžně s tím země těží z některých výhod integrace do jednotného trhu EU před plným přistoupením k EU, a to prostřednictvím provádění dalších částí plánu růstu. Budu pracovat na realizaci prvního pilíře plánu růstu, přičemž budu vycházet ze značného objemu již odvedené práce a přidám nové oblasti, v nichž by partneři mohli mít přístup na náš vnitřní trh. Podobné příležitosti již existují v rámci prohloubených a komplexních zón volného obchodu s Ukrajinou, Moldavskem a Gruzii. Mám v úmyslu plně využít potenciál všech stávajících nástrojů a upřednostnit ty oblasti postupné integrace, které přinášejí hmatatelné výhody občanům a podnikům v EU i v zemích procesu rozšíření. Bezprostředními prioritními oblastmi jsou snížení nákladů na roaming a platby a usnadnění obchodu se zbožím. Budu-li potvrzena ve funkci komisařky, budu v průběhu svého mandátu zkoumat další možnosti postupné integrace našich partnerů procesu rozšíření.

Potřeba zajistit udržitelnost a nezvratnost reforem má zásadní význam zejména v oblasti spravedlnosti, zejména pokud jde o nezávislost soudnictví a boj proti korupci, kde musí být reformy konsolidovány a internalizovány, aby byl zajištěn trvalý dopad. Jsem plně odhodlána nadále věnovat prvořadou pozornost základním zásadám. Klíčovým cílem rozšíření EU je pevně ukotvit právní stát na našem kontinentu. Začlenění nejpokročilejších zemí procesu rozšíření do zprávy Komise o právním státu má za cíl zajistit, aby byly v rané fázi postaveny na stejnou úroveň jako členské státy. Tato skutečnost podpoří reformní úsilí těchto zemí o dosažení nezvratného pokroku v oblasti demokracie a právního státu před přistoupením a zaručí trvale vysoké standardy po přistoupení. Tento přístup umožňuje zahrnout případné další země procesu rozšíření v budoucnu, jak je stanoveno v politických směrech předsedkyně. To bude rovněž dále podkladem pro proces přistoupení, včetně zpráv o rozšíření a nástrojů financování. Pokud budu ve funkci komisařky potvrzena, nebudu váhat navrhnout členským státům rozhodná a přiměřená nápravná opatření pro země procesu rozšíření v případech závažné nebo dlouhodobé stagnace nebo zhoršení provádění reforem či plnění požadavků procesu přistoupení.

Právní stát se neobejde bez svobodného a pluralitního mediálního prostředí, ani bez dynamické a aktivní občanské společnosti. Občanská společnost a nezávislé sdělovací prostředky rovněž hrají zásadní úlohu při sledování pokroku v provádění reforem, při monitorování stavu demokracie, právního státu a lidských práv, jakož i při volání vlád k odpovědnosti, pokud nerespektují hodnoty EU. Budu-li ve funkci komisařky potvrzena, zajistím, aby podpora při budování kapacit i nadále posilovala příznivé prostředí a podporovala tyto aktéry v plnění jejich demokratické úlohy, a budu pevně usilovat o zajištění nulové tolerance vůči všem formám násilí, zastrahování nebo obtěžování jednotlivců, skupin, organizací občanské společnosti, obránců lidských práv nebo novinářů.

Pokud jde o hlavní interinstitucionální a politické reformy, odkazují na odpovědi na otázku č. 9.

6. Politické směry pro příští Evropskou komisi na období 2024–2029 zdůrazňují, že „právní stát a základní hodnoty budou i nadále základními kamenem politiky rozšíření EU“. Vzhledem k tomu, že přístupové procesy mohou probíhat zvrtným způsobem a že přístup založený na výsledcích může rovněž vést k zastavení přístupových jednání, jaké konkrétní kroky byste učinila v případě, že by došlo k ústupu od základních hodnot a zásad EU, zejména pokud jde o demokracii, lidská práva, právní stát, včetně nezávislosti soudnictví, pluralitu sdělovacích prostředků a boj proti korupci?

Základními kameny naší politiky rozšíření jsou hodnoty právního státu, demokracie a základních práv. Jsem odhodlána tyto hodnoty prosazovat, a pokud budu ve funkci komisařky potvrzena, budu úzce spolupracovat s Evropským parlamentem a Radou s cílem zajistit, aby tyto hodnoty zůstaly v našem přístupu hluboce zakořeněny. Základní zásady – včetně právního státu, dobře fungujícího a nezávislého soudnictví, fungování demokratických institucí, základních práv, boje proti korupci a lidských práv – jsou páteří procesu přistoupení. Tzv. tematický okruh základních zásad zahrnuje kapitolu 23 o soudnictví a základních právech a kapitolu 24 o právu, svobodě a bezpečnosti, jež mají být při jednáních zahájeny jako první a uzavřeny jako poslední. Pokrok v těchto oblastech určuje celkové tempo jednání podle revidované metodiky rozšíření z roku 2020.

Proces přistoupení je dnes přísnější a komplexnější než kdykoli předtím. Úspěšné ukotvení právního státu a demokratických hodnot v politickém a institucionálním prostředí, jakož i v širší společenské kultuře vyžaduje rozsáhlé institucionální reformy, ale v konečném důsledku závisí na politické vůli a schopnosti překonat institucionální odpor vůči těmto reformám v partnerských zemích procesu rozšíření. Přísné sledování dodržování zásad právního státu a demokratických norem proto pro mě bude prioritou.

V tomto kontextu slouží každoroční balíček týkající se rozšíření jako klíčový nástroj pro hodnocení pokroku každého kandidáta v oblastech, jako je nezávislost justice, pluralita sdělovacích prostředků, dodržování lidských práv, boj proti korupci a závažné a organizované trestné činnosti a rovnost žen a mužů. Umožňuje nám včas a rychle řešit veškeré známky regrese. Při identifikaci a řešení případů porušení základních hodnot poskytuje balíček týkající se rozšíření faktické a spravedlivé posouzení pokroku (nebo jeho absence) a nabízí konkrétní doporučení k nápravě nedostatků.

Kromě toho jsou v případě, že kandidátská země vykazuje zhoršení základních hodnot, v rámci pro jednání zahrnuty mechanismy pro rozhodná a přiměřená nápravná opatření. Nebudu v případě potřeby s aktivací či doporučením těchto opatření otálet a prodiskutuji je s Vámi. Mohlo by mezi ně patřit zmrazení jednání o konkrétních kapitolách, odložení otevření nových kapitol nebo v závažných případech pozastavení celého vyjednávacího procesu. Zásadní význam má zachování integrity procesu rozšíření a zajištění toho, aby země nemohly jednoduše podepisovat právní předpisy na papíře a zároveň oslabovat demokratické zásady v praxi. V minulosti byly za tímto účelem podniknuty konkrétní kroky, například v kontextu přístupových jednání s Tureckem, kde jsou přístupová jednání od roku 2018 pozastavena, nebo s Gruzii, kde [Evropská rada v červnu 2024 konstatovala, že] stávající postup ohrožuje směřování Gruzie do EU a *de facto* vede k zastavení procesu přistoupení. Tyto mechanismy zajišťují integritu procesu přistoupení. To však nevyklučuje, aby byly hodnoty a zásady EU s kandidátskou zemí dále prosazovány jinými cestami v širším kontextu vztahů EU, jak je uvedeno v příslušných závěrech Evropské rady. Právě tak hodlám postupovat.

Zároveň musíme pokrok odměňovat, abychom udrželi dynamiku reforem. Partneri procesu rozšíření, kteří při plnění daných kritérií dosáhnou hmatatelných milníků, by se měli v jednáních posunout vpřed a tento přístup budu podporovat. Na další podporu jejich úsilí bude rovněž poskytována finanční a technická pomoc. Tento přístup založený na výsledcích umožňuje kandidátským zemím využívat v rámci sbližování s normami EU větší podporu EU a více příležitostí k postupné integraci.

Tyto finanční pobídky budu využívat k posílení dodržování zásad právního státu. Platby z nástrojů založených na výkonnosti, jako je Nástroj pro reformy a růst pro západní Balkán, Nástroj pro Ukrajinu a navrhovaný Nástroj pro růst pro Moldavsko, jsou již dnes podmíněny úspěšným prováděním dohodnutých reforem, které mají zásadní význam pro posílení demokratické správy věcí veřejných a právního státu, a jejich součástí je i zásada nezvratnosti reforem. Spojením finanční podpory s hmatatelným pokrokem můžeme povzbudit partnery procesu rozšíření, aby se o tyto zásadní reformy nadále zasazovali.

7. Pokud jde o nástroje financování vnější činnosti, jak hodláte zlepšit soudržnost, účinnost a transparentnost předvstupní pomoci kandidátským a potenciálním kandidátským zemím při uplatňování přísných podmínek provádění Nástroje pro reformy a růst pro západní Balkán, Nástroje pro Ukrajinu a dalších podobných nástrojů?

Jak zajistíte skutečnou úlohu Evropského parlamentu při strategickém řízení nástrojů financování vnější činnosti, mimo jiné včasným poskytováním písemných informací o jejich provádění? Jaký je váš postoj k návrhům Komise týkajícím se příštího víceletého finančního rámce, pokud jde o potřebu zachovat zvláštní nástroj předvstupní pomoci? Jak zajistíte, aby tyto investice skutečně posílily přítomnost a pozitivní obraz EU v přijímajících zemích a jaké konkrétní strategie uplatníte, aby se zvýšila viditelnost a dopad EU prostřednictvím předvstupní pomoci?

Rozšíření bylo určeno jako priorita nadcházejícího funkčního období.

Domnívám se, že vazba mezi financováním a reformami našich partnerů, jako je tomu v Nástroji pro reformy a růst pro západní Balkán, navrhovaném Nástroji pro Moldavsko a Nástroji pro Ukrajinu, by měla být spolu s dalšími způsoby financování zvážena i pro budoucí financování předvstupního procesu a východního sousedství. Podpora musí být škálovatelná a dostatečně flexibilní, aby bylo možné reagovat na nepředvídaný vývoj, včetně možnosti zastavit nebo přeměřovat finanční prostředky v případě zhoršení situace nebo zvýšit úroveň financování pro ty, kteří toho činí více nebo provádějí obzvláště obtížné reformy. Pokud jde o Ukrajinu, vzhledem k přetrvávající nejistotě ohledně trvání a intenzity války to musí zahrnovat poskytování stabilní, předvídatelné a flexibilní pomoci udržitelným způsobem a zohledňování potřeb spojených s obnovou a rekonstrukcí.

Podle stávajícího víceletého finančního rámce bude v tomto procesu nadále hrát klíčovou úlohu rozpočet EU. Budeme maximalizovat dopad naší podpory určené partnerům procesu rozšíření prostřednictvím plánu růstu pro západní Balkán, plánu růstu pro Moldavsko, investiční platformy pro Turecko a Nástroje pro Ukrajinu s cílem urychlit hospodářskou konvergenci partnerů s EU a jejím jednotným trhem a současně vypracovat správné normy a postupy potřebné k čerpání finančních prostředků EU a k uvedení *acquis* EU do praxe. Jsem odhodlána tyto vazby dále posilovat, včetně intenzivnějšího budování kapacity vnitrostátních správních orgánů k účinné a účelné správě finančních prostředků EU.

Pokud jde o příští víceletý finanční rámec, mou prioritou bude úzká spolupráce s komisařem pro rozpočet a vysokou představitelkou / místopředsedkyní s cílem komplexně přepracovat financování vnější činnosti tak, aby bylo účinnější, cílenější a v souladu se strategickými zájmy EU. Konkrétně budu spolupracovat s našimi partnery při jejich přípravě na přistoupení, budu je podporovat a motivovat k přijímání potřebných strukturálních reforem. Pokud budu ve své funkci potvrzena, zajistím, aby byly řádně zohledněny konkrétní priority a prvky předvstupního financování.

Dalším klíčovým aspektem, který je třeba zvážit, je dopad rozšíření na rozpočet EU. Bude to tématem jak nadcházejících přezkumů politik před rozšířením, tak i přístupových jednání. Rozšíření naší Unie zvýší potřebu modernizovaného, jednoduššího a flexibilnějšího rozpočtu EU, který bude schopen přizpůsobit se různým potřebám jejích současných a nových členů. Rozšíření je tedy dalším důvodem – i když nikoli spouštěčem – důkladného přezkumu rozpočtu EU s cílem zajistit, aby podporoval naše současné i budoucí politické cíle.

Evropský parlament již hraje klíčovou úlohu při strategickém dohledu nad našimi nástroji financování vnější činnosti, mimo jiné prostřednictvím specializovaných dialogů o Nástroji předvstupní pomoci (NPP III), Nástroji pro reformy a růst pro západní Balkán a Nástroji pro Ukrajinu.

Viditelnost je klíčová pro maximalizaci dopadu předvstupní pomoci EU a pro posílení image EU v přijímajících zemích. Činnosti a investice realizované prostřednictvím finančních nástrojů EU musí být řádně označeny a jako takové řádně oznamovány občanům a zúčastněným stranám, a to jak prostřednictvím orgánů přijímajících zemí, tak prostřednictvím EU, aby bylo možné v zemích procesu rozšíření oslovit širší publikum. To se stane nedílnou součástí komunikační strategie, jak je uvedeno v mém pověřovacím dopise. Kromě toho je důležité udržovat pravidelný dialog se zástupci občanské společnosti, zejména prostřednictvím konzultací o rozhodovacích procesech, jako tomu bylo při přípravě Nástroje pro reformy a růst pro západní Balkán i Nástroje pro Ukrajinu a plánu růstu pro Moldavsko.

Otázka Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

8. Ve Vašem pověřovacím dopise je uvedeno, že ve své činnosti byste měla klást zvláštní důraz na právní stát a základní hodnoty a že budete přispívat k výroční zprávě o právním státu týkající se přístupujících zemí. Jak hodláte zajistit, aby přístupující země řešily problémy uvedené ve výroční zprávě o právním státu? Plánujete zahrnout do příslušných kapitol jednání konkrétní kritéria? Jak hodláte v tomto procesu spolupracovat s Parlamentem a jak budete spolupracovat s ostatními komisaři, kteří mají pravomoci v této oblasti?

Pevně věřím, že posílení právního státu a ochrana základních hodnot jsou jádrem procesu přistoupení. Budu-li ve funkci komisařky potvrzena, využiji všechny dostupné nástroje, abych zajistila dodržování této hlavní zásady. To zahrnuje plné využití podmínek a pobídek v rámci přístupových jednání, finančních nástrojů, jako je Nástroj pro Ukrajinu, Nástroj pro západní Balkán, a pokud spolunormotvůrci podpoří přijetí příslušného návrhu, Nástroj pro Moldavsko.

Cílem zahrnutí Srbska, Černé Hory, Albánie a Severní Makedonie do zpráv o právním státu 2024 je zvýšit zapojení kandidátských zemí do stávajících procesů EU a zajistit jim rovné postavení s členskými státy již v rané fázi. Kapitoly o jednotlivých zemích poskytují komplexní přehled o pokroku a výzvách každé země, a to stejným způsobem jako v případě členských států EU.

Zahrnutí kandidátských zemí do zprávy Komise o právním státu dále podporuje jejich reformní úsilí o splnění doporučení stanovených v balíčku týkajícím se rozšíření. Smyslem je pomoci jim dosáhnout před přistoupením udržitelného a nezvratného pokroku v oblasti demokracie a právního státu a zajistit, aby trvale vysoké standardy mohly být zachovány i po přistoupení. V souladu s politickými směry předsedkyně budu spolupracovat s komisařem pro demokracii, spravedlnost a právní stát na začlenění dalších partnerů procesu rozšíření do zprávy o právním státu, jakmile budou připraveni.

Každoroční balíček týkající se rozšíření zůstává hlavním nástrojem Komise pro posuzování aktuálního stavu a pokroku reforem v základních zásadách procesu rozšíření, včetně právního státu a základních práv. Právě zde jsou doporučení Komise stanovena pro všechny oblasti. Proces rozšíření se musí řídit jednotným a konzistentním souborem doporučení. Z tohoto důvodu zpráva o právním státu neobsahuje doporučení pro země procesu rozšíření.

Při jednáních s kandidátskými a potenciálními kandidátskými zeměmi pro mě bude pokrok při prosazování právního státu prioritou. V souladu s metodikou přistoupení je v rámcich pro jednání stanoveno, že jednání o tematickém okruhu základních zásad jsou zahájena jako první a uzavřena jako poslední, přičemž pro kapitoly týkající se právního státu platí příslušná zahajovací a prozatímní kritéria. Budu usilovat o to, aby v tomto procesu byla stanovena spolehlivá a spravedlivá kritéria s cílem podpořit vyjednávací země při jejich plnění a zajistit, aby Komise po dosažení nezbytného pokroku poskytla rychlá posouzení. Další posun v jednání s jednotlivými zeměmi doporučím až na základě hmatatelného a trvalého pokroku v oblasti právního státu.

Budu úzce spolupracovat s ostatními komisaři, kteří mají pravomoci v této oblasti, zejména s komisařem pro demokracii, spravedlnost a právní stát, aby se zajistilo, že politika rozšíření EU bude při prosazování právního státu a základních hodnot konzistentní a účinná. Jak jsem již uvedla, budu úzce spolupracovat s Evropským parlamentem na každoročním balíčku týkajícím se rozšíření a jsem připravena na výměnu názorů s poslanci Evropského parlamentu.

Otázka Výboru pro ústavní záležitosti

9. Souhlasíte s tím, že v návaznosti na usnesení Evropského parlamentu ze dne 29. února 2024 o prohloubení integrace EU s ohledem na budoucí rozšíření je vzhledem k této výzvě zapotřebí významná interinstitucionální reforma EU? Jaká konkrétní opatření zamýšlíte navrhnout, aby mohly být provedeny institucionální reformy nezbytné k tomu, aby rozšířená Unie byla schopna účinně fungovat a měla odpovídající kapacitu absorbovat nové členy a podporovat jejich úspěšnou integraci? Jak byste koordinovala svou činnost s ostatními komisaři a komisařkami a s předsedkyní Komise s cílem zajistit, aby revize a změny Smluv zajistily hladký proces rozšíření? Které reformy lze podle Vás uskutečnit v příštích pěti letech, aniž by bylo nutné měnit Smlouvy?

Souhlasíte s odklonem od jednomyslnosti v zájmu účinnějších rozhodovacích postupů a s tím, aby v oblastech, jako jsou dílčí kroky v procesu rozšíření, ochrana demokracie, lidských práv a právního státu, víceletý finanční rámec, sankce a další příslušná rozhodnutí v oblasti zahraniční politiky bylo zavedeno hlasování kvalifikovanou většinou? Podpořila byste silnější a účinnější rozhodování o politice rozšíření EU, včetně dohledu ze strany EP, v zájmu zvýšení demokratické legitimacy a odpovědnosti?

Postupné rozšiřování posílilo EU a výrazně z něj profitovaly staré i nové členské státy. Zajistím, aby přistoupili pouze kandidáti, kteří jsou skutečně připraveni a bezpodmínečně odhodláni respektovat hodnoty, na nichž je EU postavena.

Potřebujeme také ambiciózní program vnitřních reforem, abychom zajistili řádné fungování rozšířené Unie. V okamžiku přistoupení nových členů by měla být připravena jak EU, tak budoucí členské státy. EU se musí

s rozšiřováním také prohlubovat. V obou směrech bychom měli pracovat souběžně. Otázky ohledně akceschopnosti EU již existují v Unii 27 členských států a nesouvisejí pouze s budoucím rozšiřováním.

Rozšíření je třeba chápat jako katalyzátor pokroku, pokud jde o naši akceschopnost, politiky a výdajové programy. Otázku, které reformy jsou potřebné a v jakém okamžiku, bude třeba zvážit s ohledem na tento širší kontext přesahující rámec samotného portfolia rozšíření.

Přezkumy politik před rozšířením, které Komise provede, pomohou určit nedostatky a potřeby, tj. oblasti, v nichž jsou zapotřebí změny, aby se zajistilo, že naše politiky budou moci nadále účinně fungovat i v rozšířené Unii.

Jak je uvedeno v politických směrech, potřebujeme změnu Smlouvy, která může naši Unii zlepšit. Měli bychom se však také zaměřit na to, co lze učinit již nyní, a na oblasti, v nichž se rýsuje široká shoda. Například Smlouvy již předpokládají „překlenovací ustanovení“, která v Radě u klíčových oblastí umožňují, aby se přešlo od jednomyslnosti k hlasování kvalifikovanou většinou. Komise je i nadále silným zastáncem aktivace těchto ustanovení.

Pokud jde o samotný proces rozšíření, potřeba jednomyslnosti pro přijetí nového členského státu je naprosto pochopitelná a plně odůvodněná. Musíme nicméně uznat, že požadavek jednomyslnosti pro každý krok v procesu může chod věcí zpomalit, byť by případné námitky vznesl pouze jeden členský stát. Jsem připravena přispět k úvahám o tom, jak lze postupy a procesy u některých dílčích kroků procesu rozšíření – při respektování výsad členských států – upravit a urychlit.

Budu úzce spolupracovat s předsedkyní a svými kolegy a kolegyněmi v Komisi s cílem zajistit, aby institucionální reformy nezbytné pro rozšíření byly v souladu s širšími prioritami EU. Zásadní význam bude mít posílení interinstitucionální spolupráce, zejména mezi Komisí, Evropským parlamentem a Radou, a já jsem odhodlána v tomto úsilí pokročit.

Jak již bylo uvedeno výše, mám za to, že důležitou úlohu při zajišťování připravenosti Unie na rozšíření má v neposlední řadě veřejnost a občanská společnost. Zde mám v úmyslu klást silný důraz na jasnou a transparentní komunikaci o vývoji souvisejícím s rozšířením a naslouchat názorům lidí v celé EU i v samotných partnerských zemích procesu rozšíření.

Otázka podvýboru pro lidská práva

10. Hodláte zvýšit podporu Evropské unie aktérům občanské společnosti a demokratických sil, kteří prosazují lidská práva, právní stát a základní hodnoty v zemích účastnících se procesu rozšíření a dalších zemích spadajících do Vašeho portfolia? Jaká konkrétní opatření v tomto ohledu navrhujete zavést?

Jak vyplývá z mé osobní historie, která zahrnuje i občanský aktivismus, tato záležitost je mi obzvláště blízká. Občanská společnost je jádrem každé zdravé demokracie, a pokud budu ve funkci komisařky potvrzena, osobně jsem odhodlána vyvinout maximální úsilí o to, abych postavení těchto zásadních aktérů posílila na všech úrovních. Již dnes Komise aktivně usnadňuje iniciativy v oblasti budování kapacit a poskytuje finanční podporu organizacím občanské společnosti, čímž posiluje jejich schopnost prosazovat právní reformy, účastnit se tvorby politik a volat orgány k odpovědnosti. Poukázala bych například na pilíř III Nástroje pro Ukrajinu, jehož prostřednictvím Komise zajistí nepřetržitou podporu obráncům lidských práv, bojovníkům proti korupci a dalším iniciativám vycházejícím zdola ze strany dynamické a aktivní občanské společnosti země, nyní rovněž s dalším zaměřením na proces přistoupení Ukrajiny k EU.

Budu-li ve funkci potvrzena, hodlám tuto spolupráci s občanskou společností zintenzivnit. Cílem je zajistit bezpečné a příznivé prostředí, v němž mohou tyto organizace působit bez zbytečných omezení. Tam, kde nemohou, musí EU nalézt způsoby jejich podpory, které neohrozí jejich životy nebo živobytí. Dlužíme to těm, kteří i při velkém osobním riziku statečně nesou vlajku EU. Zaměřím se proto na soustavnou spolupráci s občanskou společností, nezávislými sdělovacími prostředky a obránci lidských práv a budu dbát na to, že jejich hlas bude slyšet a jejich obavy budou řešeny. Technická podpora a podpora budování kapacit v rámci našich finančních nástrojů musí být přínosem i pro občanskou společnost ve všech zemích procesu rozšíření a východním sousedství.

Svoboda projevu a svoboda sdělovacích prostředků patří mezi základní pilíře demokratické společnosti a jako takové jsou jedněmi ze základních hodnot EU. Představují proto klíčový prvek procesu přistoupení k EU a důležité prozatímní kritérium, které je třeba splnit v rámci kapitol přístupových jednání týkajících se právního státu. Během svých návštěv v zemích procesu rozšíření a Východního partnerství jsem odhodlána setkávat se se zástupci občanské společnosti a nevládních organizací v různých oblastech, včetně organizací zabývajících se právy žen a organizací zastupujících marginalizované skupiny, včetně osob se zdravotním postižením, menšin a LGBTIQ osob.

Budu rovněž pokračovat ve spolupráci s partnerskými vládami prostřednictvím politického dialogu, včetně dialogu o lidských právech, a to i v obtížném politickém prostředí. V zemích, kde se zmenšuje prostor pro občanskou společnost, tamní delegace EU situaci nadále sledují a mohou rozlišovat mezi nezávislou a státem sledovanou občanskou společností a mediálními organizacemi. Budu rovněž vycházet z práce renomovaných organizací a partnerů, jako je Rada Evropy, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a její Úřad pro demokratické instituce a lidská práva, při podpoře občanského aktivismu a demokratické angažovanosti ve složitých prostředích.

Zajistím, aby naše finanční pomoc byla v souladu s hodnotami EU, včetně prosazování lidských práv, demokracie, právního státu a základních zásad. Vodítkem pro naše intervence budou i nadále konzultace s dotčenými zúčastněnými stranami a uplatňování zásady „neškodit“. To Komisi umožňuje koncipovat intervence EU v souladu se základními hodnotami a řešit případné porušování lidských práv.